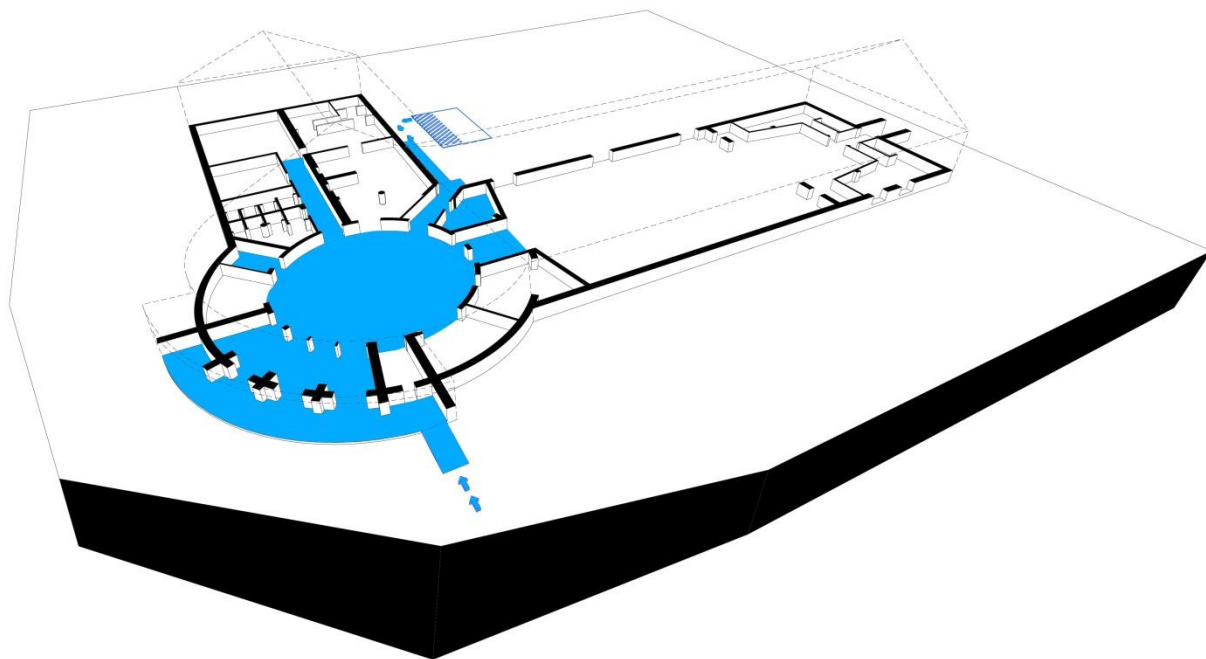

Általános információk:

Tanterv:	Építésztechnológus alapképzési szak, Építésztechnológus osztatlan mester szak
Tantárgy neve:	KOMPLEX AKADÁLYMENTESÍTÉS
Tantárgy kódja:	PMRESNE001
Szemeszter:	7
Kreditek száma:	2
A heti órák elosztása:	0/2/0
Értékelés:	félévközi jegy (f)
Előfeltételek:	Feltételezett tudásanyag, előképzettségi szint: Építészeti tervezés IV-VI., komplex tervezés ismerete, középület tervezés gyakorlati végrehajtása.

Tantárgy felelős: **Dr. Horváth Magdolna, adjunktus**
Iroda: 7624 Magyarország, Pécs, Boszorkány u. 2. B-343
E-mail: horvathm@mik.pte.hu
Munkahelyi telefon: +36 72 503650/23811

Oktatók: **Dr. Horváth Magdolna, adjunktus**
Iroda: 7624 Magyarország, Pécs, Boszorkány u. 2. B-343
E-mail: horvathm@mik.pte.hu
Munkahelyi telefon: +36 72 503650/23811

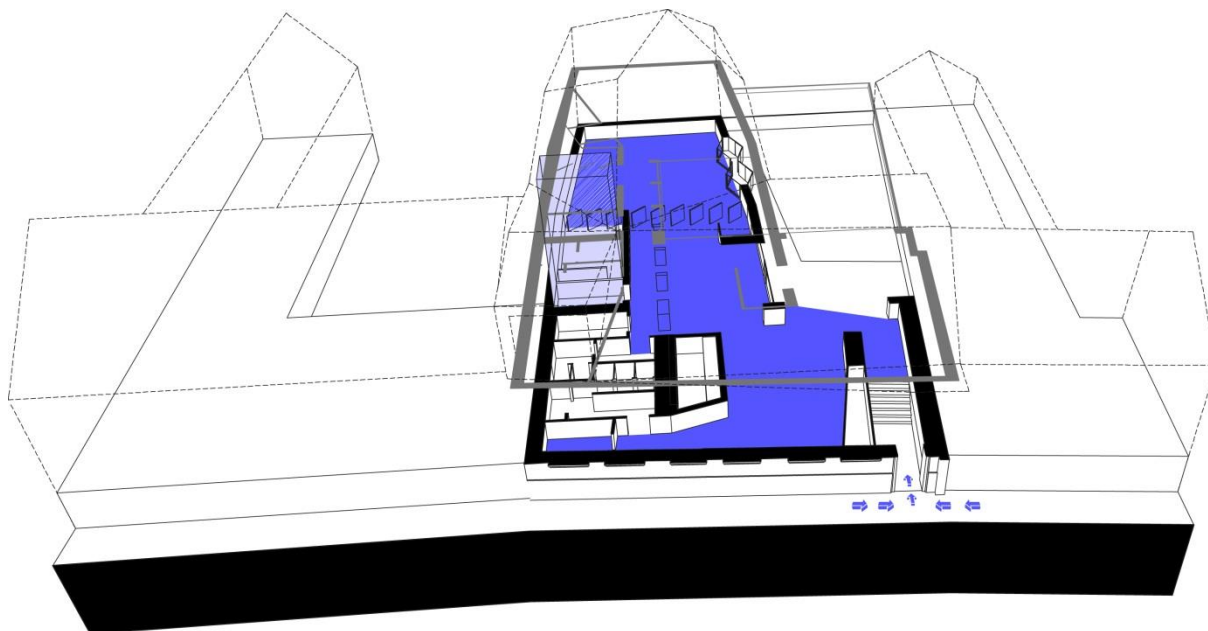
Dr. Horváth M., Turi T.: Művelődési ház és könyvtár épületének komplex akadálymentesítése

Tárgyleírás

Az akadálymentesítés Magyarországon az 1997 - től vált kötelezővé. 1998. január 1-jét követően minden új építésű vagy felújítandó, átalakítandó épület tervezésekor, valamint a kivitelezés során kötelezően figyelembe kell venni, és érvényesíteni kell az akadálymentesítés szempontjait. A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvény már konkrétan szabályozza, hogy a közintézményeknek akadálymentesnek kell lenniük, azonban a folyamat nagyon lassan indult el.

Az egyenlő esélyű hozzáférést biztosító környezet nem kizárólag a fogyatékos személyek életkörülményeit javítja, hanem az időskorú, a beteg, a babakocsit használó emberek mindennapjait is megkönnyíti. Magyarország lakossága öregszik, egyre több az időskorú ember és így a hozzáférhető környezetet igénylő személy. Növekszik a megváltozott munkaképességű személyek száma is.

A tantárgy keretében a hallgatók megismerhetik az építmények komplex (fizikai és infokommunikációs) akadálymentesítésének előírásait, és megoldási lehetőségeit. A hallgatóknak megtanítjuk a szükséges tervdokumentációk tartalmi követelményeit, az ábrázolási megoldásokat, és megismerhetik a műszaki megoldások széles körét is.

Dr. Horváth M., Turi T.: Schöffner múzeum épületének komplex akadálymentesítése

Oktatás célja

A tárgy célja az egyenlő esélyű hozzáférés eszméjének megismertetése, az akadálymentesség fogalmának elsajátítása, a jogszabályi háttér ismertetésén túl, a gyakorlati alkalmazása az építészeti tervezésben, a műszaki tervek elkészítésében, az épületek fő funkcionális elemeinek tervezése során az akadálymentesség műszaki követelményeinek és ajánlásainak megtanításával. Cél, hogy a hallgató képes legyen az építmények, elsősorban a közszolgáltatásokhoz való, egyenlő esélyű használat feltételeinek kialakítására, akár a tervezés, akár a kivitelezés, esetleg az üzemeltetés során.

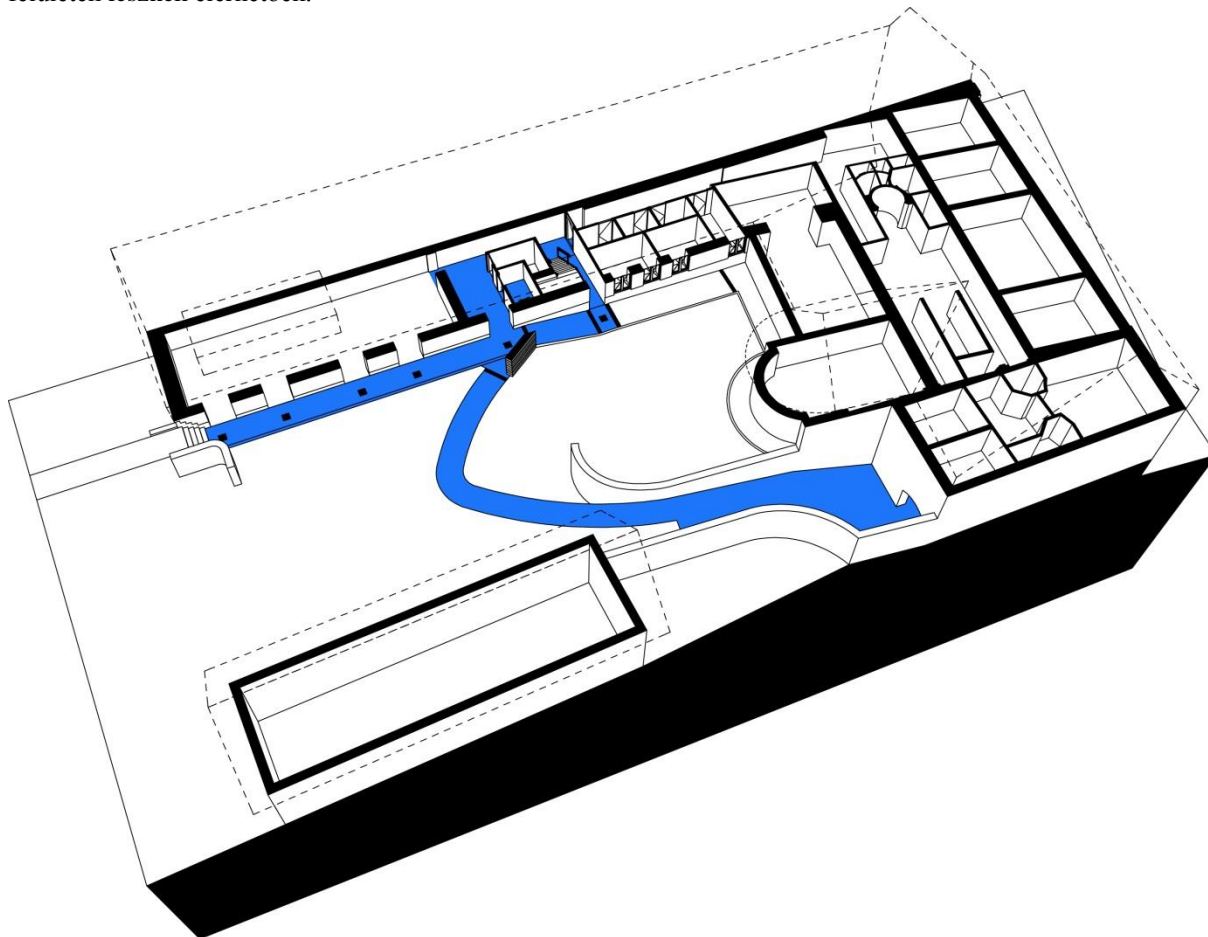
Tantárgy tartalma

A szemeszter során tematikus témákkal a rehabilitáció történetét, közlekedést, akadályokat, épületek környezetét (parkolók, rámpák, lépcsők...), bejárásokat (ajtók, belső horizontális közlekedés...), belső vertikális közlekedést, vizes helyiségeket, segédeszközöket, a lakóépületek kialakítását, középületeket és szabadtéri építészetet érintjük.

A szemeszter során a hallgatók egy közszolgáltatást nyújtó középület (pl. óvoda, orvosi rendelő, hivatal, köztér...) komplex akadálymentesítésének építészeti tervdokumentációját (rajzi, ill. szöveges tervfejezet), akadálymentes tervfejezetét készítik el. A választott épület egy saját tervezésű, korábbi Építészeti tervezés tantárgy keretein belül már megtervezett középület.

A gyakorlati órák keretében az elsajátított elméleti tudás alkalmazására kerül sor. A foglalkozás során a egy részletesen kidolgozott projektelemező segédlet, munkafüzet segíti elsajátítani a tervezési folyamat analitikáját, metódusait.

A feladatok, követelmények kiadása a tematika szerint történik, melyek a segédletekkel együtt a tantárgy **Neptun Meet Street** felületére feltöltésre kerülnek. A tantárgyhoz kapcsolódó információk ugyancsak ezen a felületen lesznek elérhetőek.

Dr. Horváth M., Turi T.: Civil Közösségek Háza épületének komplex akadálymentesítése

Számonkérési és értékelési rendszere

*A tantárgy felvételével, követelményrendszerével, teljesítésével, a hallgató szorgalmi-, vizsga- és záróvizsga időszak kötelező teendőivel kapcsolatban minden esetben a Pécsi Tudományegyetem érvényben lévő Szervezeti és Működési Szabályzatának 5. számú melléklete, a Pécsi Tudomány egyetem **Tanulmányi és Vizsgaszabályzata (TVSZ)** az irányadó.*

A félév sikeres befejezésének feltétele az aktív órai jelenlét, a feladatok határidőre való elkészítése, bemutatása, az alaki és formai követelmények betartása.

A tantárgy megajánlott félévközi jeggyel zárul. A félév zárása a 15. héten történik. A gyakorlati foglalkozásokon való igazolt jelenlét a tematikában rögzített aktuális munkarész bemutatásával történik! A gyakorlatokon jelenléti ív/ konzultációs lap készül, **megjelent**, valamint **nem jelent meg/ nem készült** bejegyzéssel. A félév során a hallgató munkájáról három alkalommal ad számot három prezentáció keretében.

A számonkérés módja: folyamatos számonkérés. A hallgatók minden órán saját feladattal konzultálnak, ill. a számonkérés egyéni projekt feladat és tanulmányok kidolgozásával történik.

Az aláírás megszerzésének a feltétele, hogy mind a négy munkarész (Tanulmány 1, Tanulmány 2, Féléves feladat, Tabló) elfogadásra kerüljön. Az 1. beadáson valamilyen okból be nem mutatott/adott munka a hiányzás igazolása mellett az 1. beadást követő első órarendi alkalommal pótlendő! A nem elfogadott prezentáció(k) a vizsgaidőszak első két hetében egy alkalommal a tantárgyfelelős által kihirdetett helyen és időpontban javíthatók a TVSZ szerint.

A prezentációk, munkarészek pontozással kerülnek értékelésre az alábbiak szerint:

1. Tanulmány	25 p
2. Tanulmány	25 p
3. Tabló(k)	25 p
4. Féléves terv	25 p
Megszerezhető maximum pont	100p

85 p – 100 p	100%	A (5, jeles, excellent, sehr gut)
77 p – 84 p	84%	B (4, jó, good, gut)
66 p – 76 p	76%	C (3, közepes, average, befriedigend)
51 p – 65 p	65%	D (2, elégséges, satisfactory, genügend)
0 p – 50 p	50%	F (1, elégtelen, fail, ungenügend)

15. hét – aláírás megszerzése (IGEN/NEM):

- akinek hiányzása eléri a 30 %-ot (bármely okból, igazoltan vagy anélkül), nem teljesítette a félévet, pótlásra javításra nem jogosult
- akinek Tanulmány 1/ Tanulmány 2 teljesített munkarész min. 12,5 pont tanulmányonként, ill. Tabló(k) és Féléves feladat teljesített munkarész min. 12,5 pont, akkor IGEN, tehát aláírás, majd osztályzás (1,2,3,4,5).
- akinek Tanulmány 1/ Tanulmány 2, ill. Tabló(k) és Féléves feladat min. pont nem teljesített munkarész, akkor NEM, tehát aláírás megtagadva és javítás, pótlás a vizsgaidőszak első két hetében

V1 (16. hét) - aláírás megszerzése (IGEN/NEM):

- akinek Tanulmány 1/ Tanulmány 2 teljesített munkarész min. 12,5 pont tanulmányonként, ill. Tabló(k) és Féléves feladat teljesített munkarész min. 12,5 pont, akkor IGEN, tehát aláírás, majd osztályzás (1,2,3,4,5).
- akinek Tanulmány 1/ Tanulmány 2 teljesített munkarész min. 12,5 pont tanulmányonként, ill. Tabló(k) és Féléves feladat teljesített munkarész min. 12,5 pont min. pont nem teljesített munkarész, akkor NEM, tehát nem teljesítette a tantárgyat, a tantárgyat egy következő szemeszterben újra fel kell venni.
- félévközi jegy (1,2,3,4,5), ha a jegy 1, a tantárgy nem teljesült, a tantárgyat egy következő szemeszterben újra fel kell venni.

Kötelező irodalom

Órai jegyzetek, segédletek, kiosztott mintapéldák

Az Épített környezet környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény
1998. évi XXVI. törvény (Fot.)

A 253/1997. (XII.20.) Kormányrendelet (OTÉK) akadálymentesítésre vonatkozó szakaszai

Pandula András: Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez, Komplex akadálymentesítés, 2015.

Tervezési segédlet az akadálymentes épített környezet megvalósításához, BM Építésügyi Hivatal, 2002.

Pandula András: Az Egyetemes Tervezés, Épített Környezetért Alapítvány, 2006

Fischl Géza-Pandula András: Tervezési Segédlet az akadálymentes épített környezet megvalósításához, Váti Kht., 2002

Fischl Géza-Caroline Meriales F.-P. Farkas Zsuzsa-Pandula András: Tervezési Segédlet a gyermekbarát építési követelmények teljesítéséhez, OLÉH, 2004

Fischl Géza-Pandula András: Akadálymentes Építészet/Accessible Design, 1999

Fischl Géza-Nagy Bendegúz-Pandula András-Szántó Zoltán: Akadálymentesítés és Adaptáció, 2000

Fischl Géza-Pandula András: Az akadálymentes épített környezet, 1998

Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány 2008. – Komplex akadálymentesítési pályázatokhoz az infó-kommunikációs akadálymentesítésre

Igali Zsófia: Akadálymentes épített környezet a teljesség jegyében

Dr. Horváth M., Turi T.: Ergonómia, Ergonómia – Akadálymentesítés, Zenfe, Pécs, 2014.

Zalabai P., Vízvárdi A. (2003): Az élő Otthon, Motiváció Alapítvány, Budapest

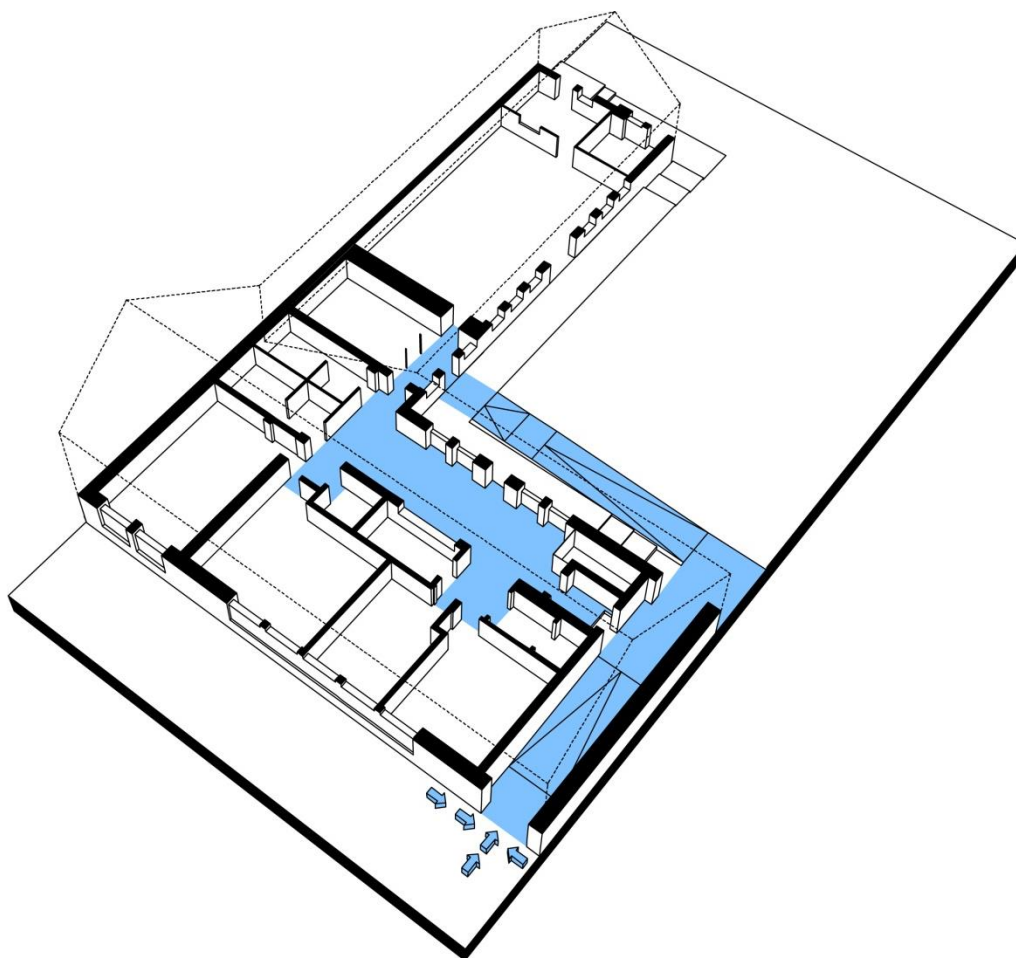
dr.Polinszky T., Boross A., Nyitrai P. (2000): Akadálymentes CDROM Tervezési segédlet építészeknek és építetőknek, Hörszík Cad Kft., Motiváció Alapítvány közös kiadása, Budapest

Oktatási módszer

A tantárgy folyamatos kommunikáción alapszik az oktató és a hallgatók között. Vizuális - verbális eszközökkel, folyamatos kommunikációval, egyéni és csapatmunkával, mintafeladatok bemutatásával.

Módszer:

1. folyamatos konzultáció órarendi időben a részletes tantárgyi programban meghirdetett tanmenet szerint
2. önálló munka órarendi időben a részletes tantárgyi programban meghirdetett féléves tanmenet szerint
3. önálló otthoni munka
4. önálló kutatás, adatgyűjtés, elemzés
5. önálló konzultáció a tárgy oktatójától független szakemberek bevonásával

Dr. Horváth M., Turi T.: Közösségi Ház épületének komplex akadálymentesítése

Részletes tantárgyi program és követelmények

Metodika és szempontrendszer:

Épületek műszaki dokumentálása, elemzése komplex akadálymentesítés szempontjából:

- 1_ Épület körüli környezet kialakítása, megközelítés, parkolás
- 2_ Épületbe való bejutás vizsgálata
- 3_ Épület kialakítása, belső közlekedés, belső helyigények, ügyfélforgalmi terek kialakítása)
- 4_ Térbeli tájékozódás elemei, kialakításuk
- 5_ Funkcionális szolgáltatások igénybevétele, akadálymentes vizesblokk vizsgálata
- 6_ Eszközök, berendezések vizsgálata

Projekt dokumentáció tartalma:

- 1_ Helyszínrajz, környezettel m1:500
- 2_ Alaprajzok (minden eltérő szintről) m1:100
- 3_ Metszetek (megértéshez szükséges számú, min. 2db) m1:100
- 4_ Homlokzatok m1:100
- 5_ Akadálymentes vizesblokk alaprajz m1:50
- 6_ Akadálymentes vizesblokk nézetrajz m1:50
- 7_ Látvány (akadálymentes vizesblokk) min: 5 db
- 8_ Műszaki leírás

Feladatok és követelményrendszerük

Épületek akadálymentes műszaki dokumentálása, elemzése komplex akadálymentesítés szempontjából:

Meglévő épületek, közterületek részletes felmérése és dokumentálása akadálymentesítési szempontból. A dokumentáció tartalmazza az adott intézmények meglévő akadálymentességi jellemzőit, a komplex akadálymentességhez szükséges átalakításokat, a munkálatok becsült költségeit. Az akadálymentesítési koncepció segítségével ütemezhetővé, tervezhetővé válik az intézmények akadálymentesítése. Meghatározva, hogy mely épületek akadálymentesítése sürgősebb, fontosabb, olcsóbb vagy gyorsabb.

Épületek komplex akadálymentesítési állapotfelmérése:

- 1_ Akadálymentesítési állapotfelmérés, vizsgálati jegyzőkönyv
- 2_ Akadálymentesítési megvalósulási ütemterv
- 3_ Költségbecslés

Féléves feladat, projekt dokumentáció tartalma:

A hallgatók komplett akadálymentesítési tervdokumentációt készítenek intézmények, közösségi terek teljes körű akadálymentesítésének biztosítására. A terveknek minden esetben tartalmazniuk kell a komplex akadálymentesítéshez szükséges összes műszaki megoldást.

Akadálymentesítési munkarészek, akadálymentesítési tervfejezet:

- 1_ Akadálymentesítési műszaki leírás
- 2_ Akadálymentes mosdók részlettervei
- 3_ Információs táblák konszignációja
- 4_ Vezetősávok burkolati terve
- 5_ Költségbecslés, költségvetés kiírás

Akadálymentes épületek tervezése speciális igényekre - választott épület egy saját tervezésű, a korábbi Építészeti tervezés tantárgy keretein belül elkészült középület: nevelési és oktatási intézmények, rendelőintézetek, kórházak, közösségi és kulturális épületek, lakóotthonok, szociális intézmények, turisztikai és sportlétesítmények, ügyfélszolgálatok, hivatalok.

Formai követelmények:

A választott térről átfogó kutató munka és gyűjtés, magas szinten, digitálisan (esetleges egyeztetett, kreatív formátumban) egy „könyvszerű” prezentációja, minta munkafüzet alapján. Tabló(k) formai követelményei, tabló sablon a tantárgy **Neptun Meet Street** felületére feltöltésre kerülnek.

A hallgatók a 3 leadáson (és a javításain) a kihirdetett szempontrendszer teljesítésével és az órák látogatásával szerzi meg a jogot az aláírásra, a tartalmi szakmai bírálatra, tehát érdemjegy szerzésére. A kritériumok meglétét a mellékelt gyűjtőlapokon kerülnek regisztrálásra. Az a hallgató, melynek a kritériumok közül bármelyik is hiányzik a javítási lehetőségek után is, annak féléve nem teljesítettnek minősül, a tárgy aláírása megtagadásra kerül, a tárgyat egy későbbi szemeszterben újra fel kell vennie.

Oktatói csoportbeosztás:

PMRESNE001-GY-01	Komplex akadálymentesítés: dr. Horváth Magdolna 13.15 - 14.00 Csoport 1. 14.00 - 14.45 Csoport 2.
PMRESNE001-GY-02	Komplex akadálymentesítés: dr. Horváth Magdolna 15.00 - 15.45 Csoport 3. 15.45 - 16.30 Csoport 4.

Program heti bontásban

1.Hét	Szerda 13.15-14.45
ciklus „1”	Gyakorlat
Metodika	-
09.04.	A tárgy programjának és követelményeinek ismertetése.
2.Hét	Szerda 13.15-14.45
ciklus „1”	Gyakorlat
Metodika	konzultáció és önálló munka, előképek gyűjtése
09.11.	Az akadálymentesítés Magyarországon, a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról, az egyenlő esélyű hozzáférést biztosító környezetről.
3.Hét	Szerda 13.15-14.45
ciklus „1”	Gyakorlat
Metodika	konzultáció és önálló munka, előképek gyűjtése
09.18.	Az egyenlő esélyű hozzáférést biztosító környezetről, egyenlő esélyű hozzáférés eszméje.
4.Hét	Szerda 13.15-14.45
ciklus „1”	Gyakorlat
Metodika	prezentáció, konzultáció és önálló munka
09.25.	Teljes körű (komplex) akadálymentesítés, hatályos jogszabályok és műszaki előírások. Tanulmány 1 - Épületek komplex akadálymentesítési állapotfelmérése
5.Hét	Szerda 13.15-14.45
ciklus „2”	Gyakorlat
Metodika	konzultáció és önálló munka, előképek gyűjtése
10.02.	Épületek és környezetük komplex akadálymentesítése, az akadálymentes közlekedés helyigénye. Építészeti adottságok.
6.Hét	Szerda 13.15-14.45
ciklus „2”	Gyakorlat
Metodika	konzultáció és önálló munka, előképek gyűjtése
10.09.	Az akadálymentesség műszaki követelményei. Akadályok típusai, a fogyatékosági csoportok bemutatása. Mozgás a térben.
7.Hét	Szerda 13.15-14.45
ciklus „2”	Gyakorlat
Metodika	prezentáció, konzultáció és önálló munka
10.16.	Belső közlekedés, belső helyigény, ügyfélforgalmi területek kialakítása. Horizontális akadálymentesség I. - Bejárat, szélfogó. Tanulmány 2 - Épületek komplex akadálymentesítési állapotfelmérése
8.Hét	Szerda 13.15-14.45
ciklus „3”	Gyakorlat
Metodika	konzultáció és önálló munka
10.23.	A térbeli tájékozódás elemei. Horizontális akadálymentesség II. – Ajtók, ablakok, folyosók – közlekedők.
9.Hét	ŐSZI SZÜNET
ciklus „3”	
Metodika	önálló munka
10.30.	projekt kidolgozás
10.Hét	Szerda 13.15-14.45
ciklus „3”	Gyakorlat
Metodika	konzultáció és önálló munka
11.06.	Információs rendszerek, információs táblák kialakítása, vezetősávok, térképek. Horizontális akadálymentesség III. – Padlóburkolatok, térfalak, világítás.
11.Hét	Szerda 13.15-14.45
ciklus „3”	Gyakorlat
Metodika	konzultáció és önálló munka
11.13.	Vertikális akadálymentesség. Akadálymentes vizesblokkok.

12.Hét	Szerda 13.15-14.45
ciklus „3”	Gyakorlat
Metodika	konzultáció és önálló munka
11.20.	Berendezési tárgyak, bútorok. Akadálymentes vizesblokkok.

13.Hét	Szerda 13.15-14.45
ciklus „3”	Gyakorlat
Metodika	konzultáció és önálló munka
11.27.	Akadálymentes tervfejezet (műszaki leírás).

14.Hét	Szerda 13.15-14.45
ciklus „3”	Gyakorlat
Metodika	konzultáció és önálló munka
12.04.	

	szorgalmi időszak utolsó hete
15.Hét	Csütörtök 15.00-16.30, 16.45-18.15, 18.30-20.00
ciklus „3”	Gyakorlat
Metodika	-
12.11.	FÉLÉVES PROJEKT BEADÁS VÉGLEGES HATÁRIDEJE, TABLÓ(K) Féléves feladat - Komplet akadálymentesítési tervdokumentáció

	vizsgaidőszak 1. hete
16.Hét	
VI	Gyakorlat
Metodika	-
12.19.	(pótlás, javítás)

Ezen tantárgyi program részleteiben (dátum/helyszín/pontosítások) történő változtatás jogát fenntartjuk, melyről a hallgatókat minden esetben tájékoztatjuk. A félév folyamán felmerülő kérdésekkel, problémákkal a tantárgyfelelőst lehet keresni a szorgalmi időszakban.

dr. Horváth Magdolna
 tantárgyfelelős

Pécs, 2019.08.28.